

lab 4 prosjektering
Landskap, arkitektur,
arealplan og byggeteknikk

Åsnes Kommune
post@asnes.kommune.no

22.05.2026
rev. 18.08.0226

Planinitiativ

Uggerudmyra torvuttak

Formelle opplysninger

Oppdragsgiver er Nittedal Torvindustri AS v/ Trond Eirik Gundersen, Vestre Solørveg 1350, 2266 Kirkenær. E-post: torleif.tollersrud@nittedal-torvindustri.no.

Plankonsulent er LAB 4 Prosjektering AS v/ Trym Holt Rudshaug, Storvegen 23, 2420 Trysil. E-post: trym@lab4p.no.

På vegne av Nittedal Torvindustri AS sendes det her planinitiativ for detaljregulering av torvuttak på Uggerudmyra i Åsnes kommune.

Planinitiativet utformes etter Forskrift om behandling av private forslag til detaljregulering etter plan- og bygningsloven

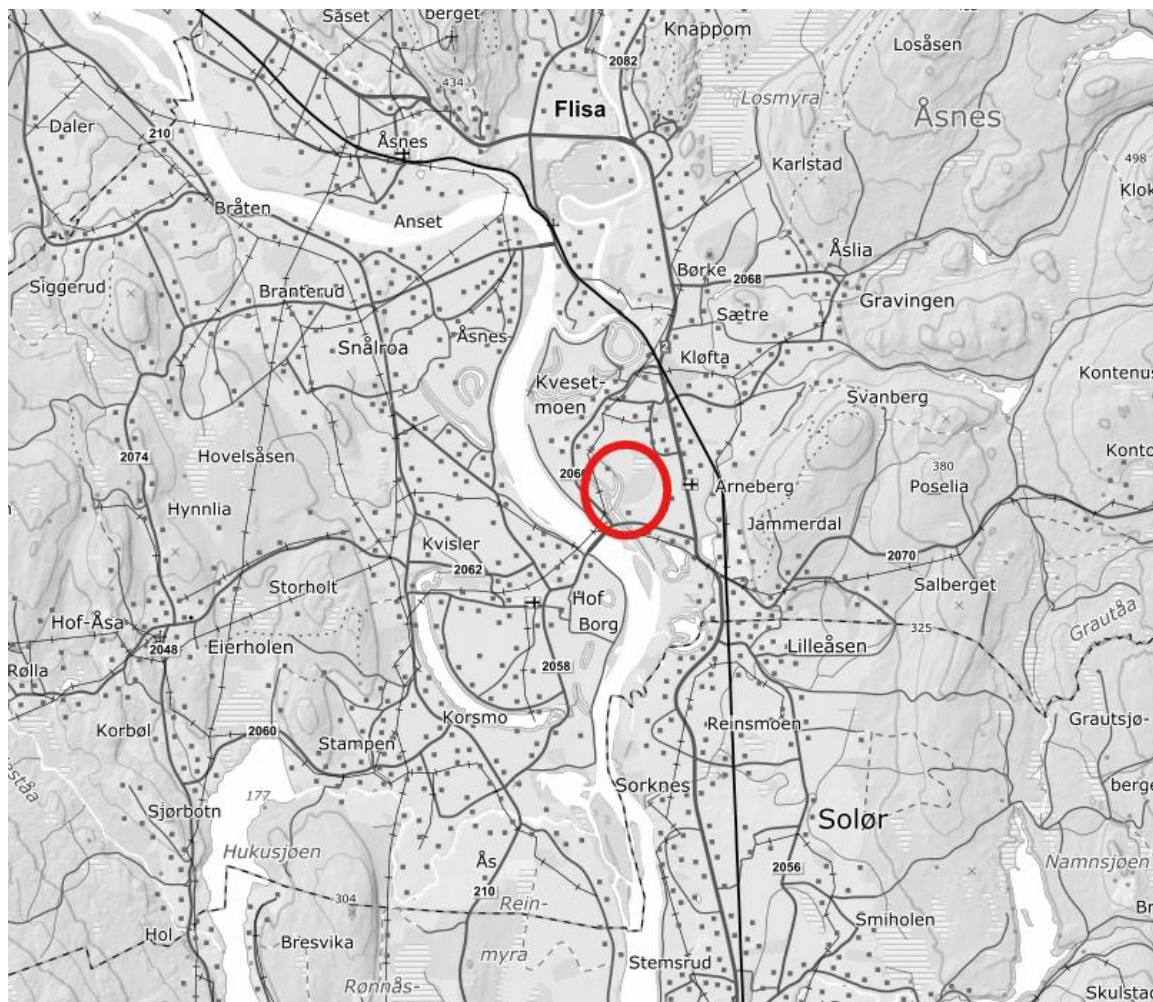
Formålet med planen

Formålet med planen er å regulere torvuttak på Uggerudmyra, et myrområde som ble klargjort for drift fra 2015 på grunnlag av leieavtale inngått 17. oktober 2014. Planen skal sikre at torvuttaket skjer i samsvar med gjeldende lovverk, herunder plan- og bygningsloven og naturmangfoldloven, samt kommunens krav til reguleringsplan ved råstoffutvinning.

Planområdet

Planområdet er på 0,35 km² (350 dekar) og omfatter hele Uggerudmyra i Åsnes kommune.¹

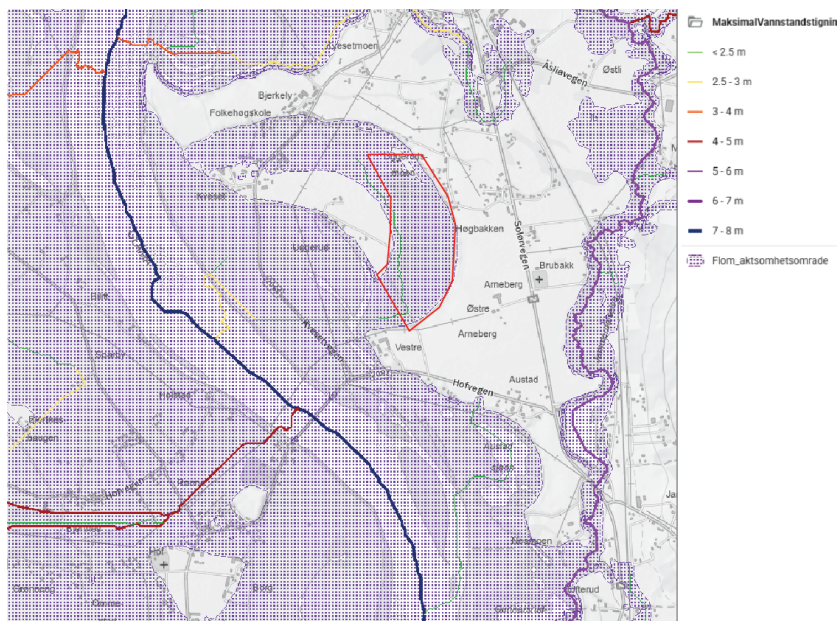
Store deler av Uggerudmyra er drenert. Et område på ca. 70 dekar ble klargjort for torvuttak fra 2015 gjennom rydding av stubber og etablering av grøftesystem, basert på leieavtale mellom grunneier og Nittedal Torvindustri AS fra 17. oktober 2014. Andre deler av myra utenfor leieavtalen er også drenert.

Natur- og kulturverdier og fareområder

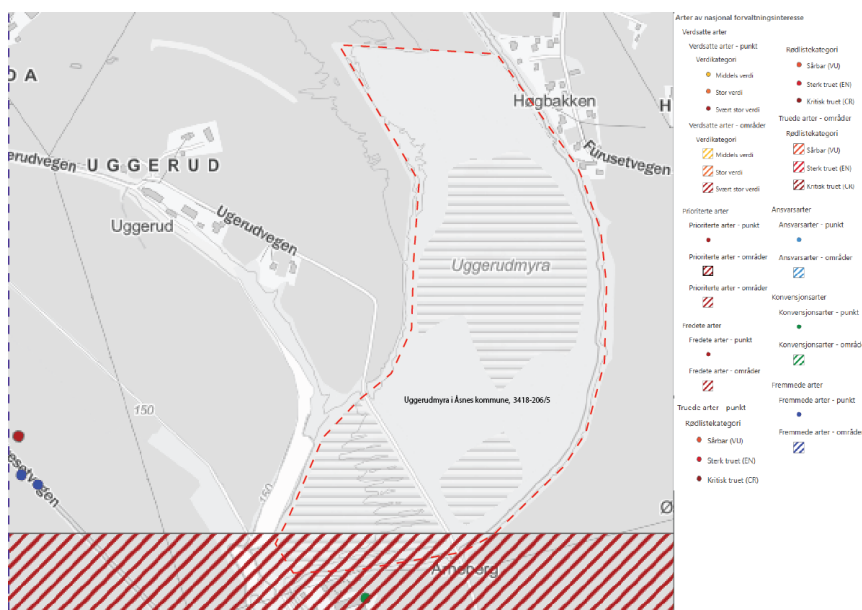
Nedenfor følger en gjennomgang av registrerte temaer for natur- og kulturverdier samt kjente fareområder i og ved planområdet. Oversikten er basert på tilgjengelige nasjonale databaser og danner grunnlag for videre vurderinger i planarbeidet. For hvert tema vises kartillustrasjoner med relevante registreringer.

¹ I dialog med saksbehandler er planområdet i etterkant av oppstartsmøtet redusert til del av eiendommen gnr/bnr 206/5, og utgjør nå ca. 71 dekar. Avgrensningen følger arealet som er omfattet av leieavtale mellom grunneier Astrid Borg Engø og Nittedal Torvindustri AS, inngått 17. oktober 2014, med en mindre buffer rundt uttaksarealet.

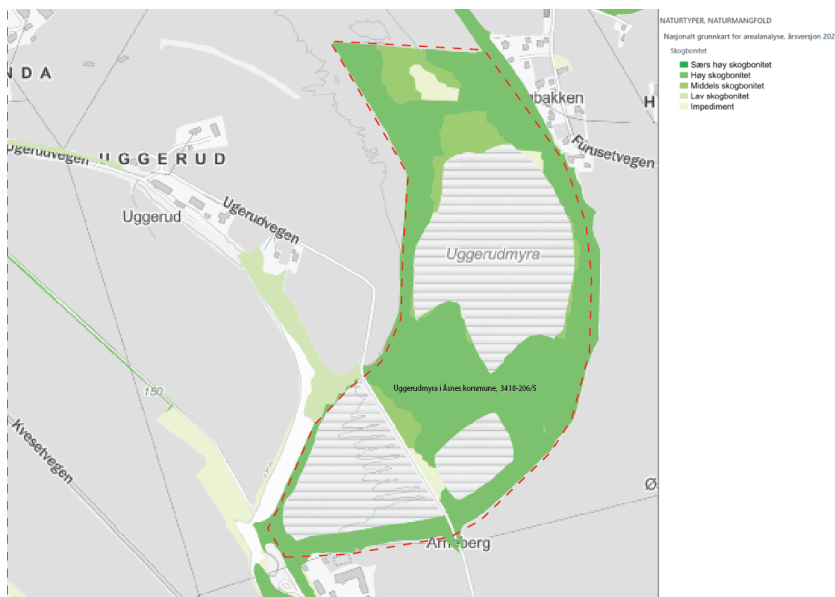
Flom

Planområdet ligger innenfor aktsomhetsområde for flom i henhold til NVEs flomsonekart. Dette innebærer at det er kjent risiko for flom i området, og at det må gjennomføres nærmere vurderinger av hydrologiske forhold i det videre planarbeidet.

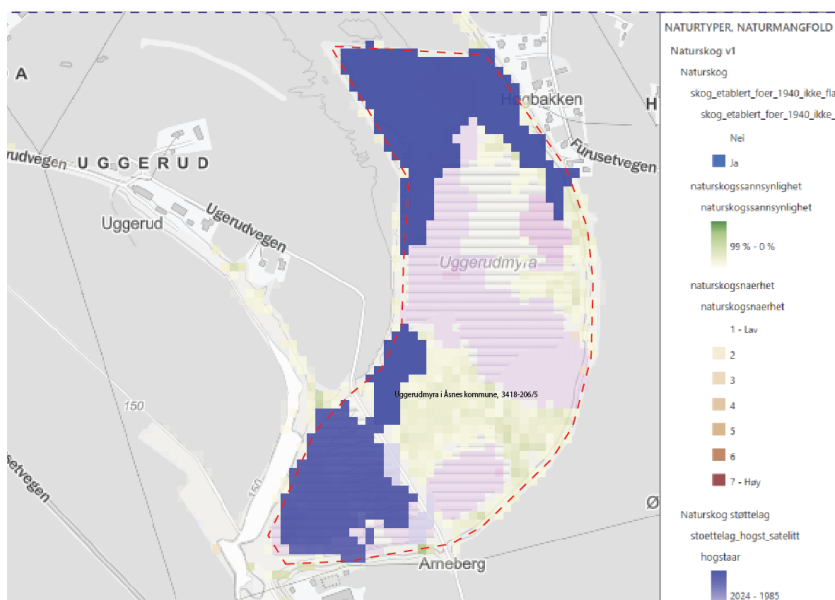
Verdifulle arter

Planområdet overlapper delvis med et større artsområde for hortulan (*Emberiza hortulana*), en kritisk truet fugleart på norsk rødliste. Området er vurdert til å ha svært stor verdi for arten. I tillegg er det registrert flere andre verdifulle arter utenfor planområdet, med varierende verneverdi.

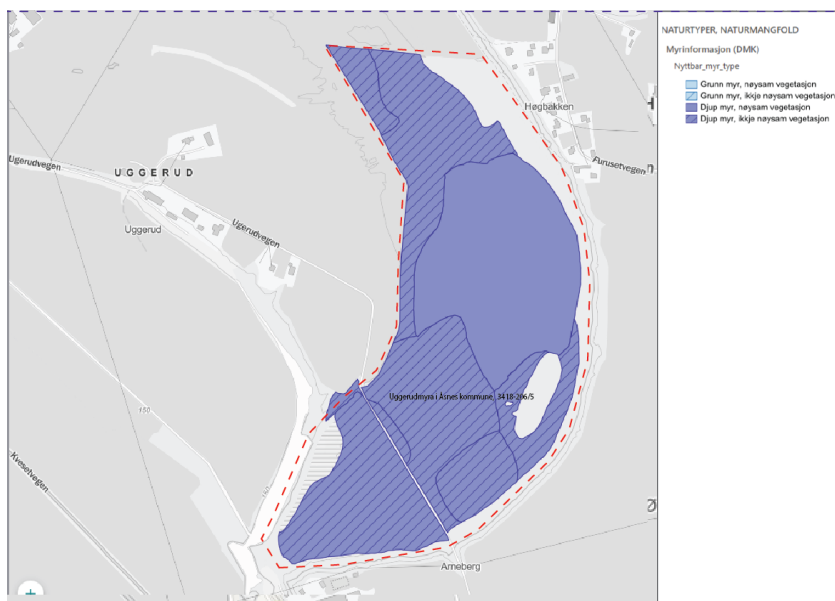
Skogbonitet

Innenfor planområdet er det flere større områder som er kategorisert med særs høy skogbonitet. Dette indikerer god vekstevne for skog og høy produktivitet i disse delene av området.

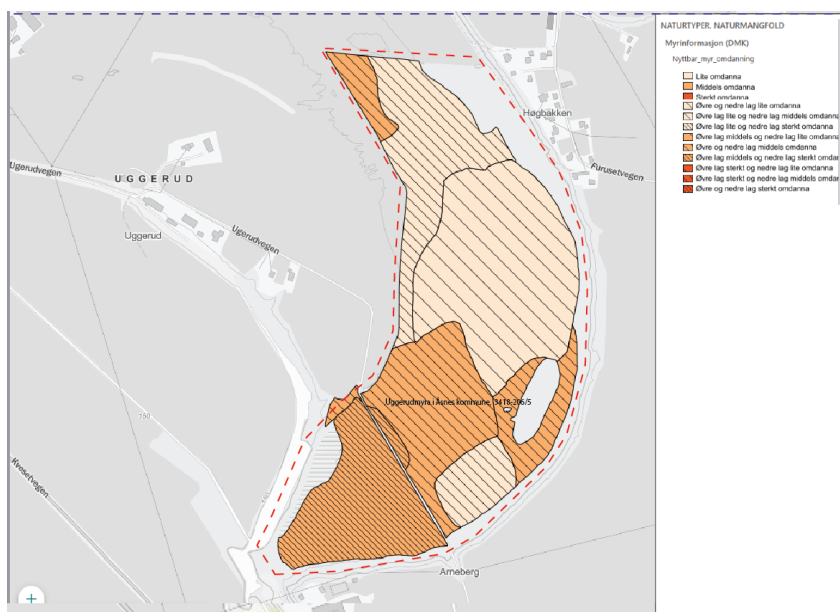
Naturskog

Deler av planområdet omfatter registreringer av naturskog, definert som skog etablert før 1940. Slike områder kan ha høyere naturverdier enn yngre skogbestand. Flyfoto fra nyere tid viser at det har vært utført hogst i nordre del av myra.

Myr og torvlag

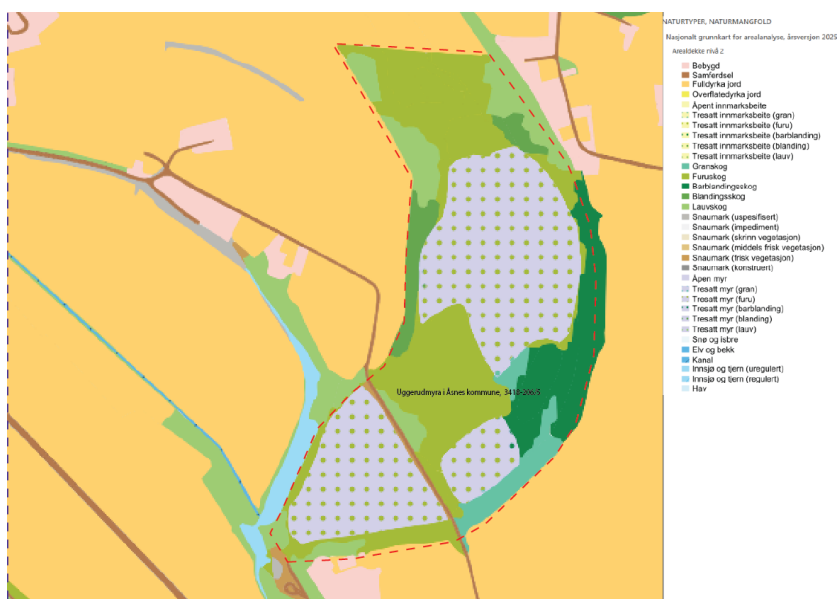
Planområdet består hovedsakelig av myr. Myra kan deles inn i ulike kategorier. Store deler av området er definert som myr med øvre og nedre lag lite omdannet, samt øvre og nedre lag middels omdannet. Dette innebærer myr med ulik grad av nedbrytning i torvlaget.

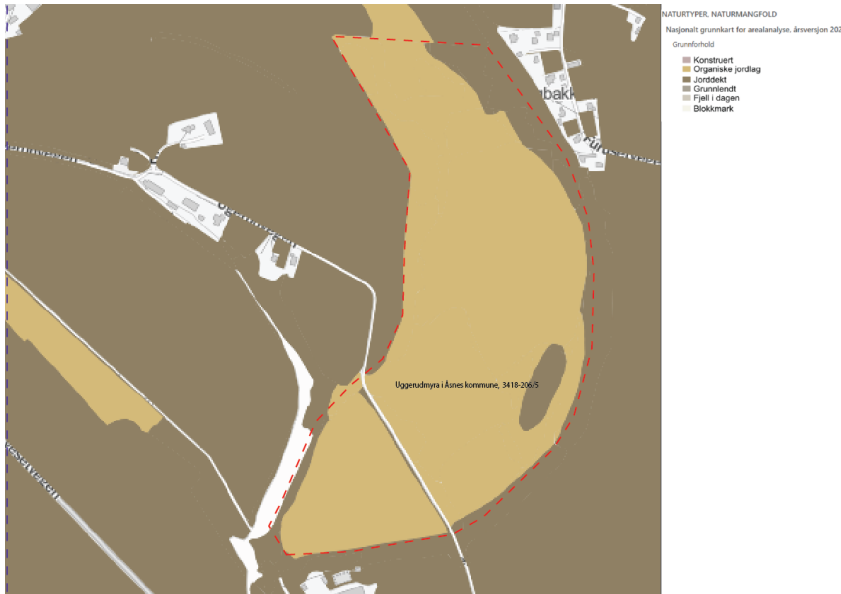

Arealdekke

Analysen av arealdekke viser at området domineres av skog og myr.

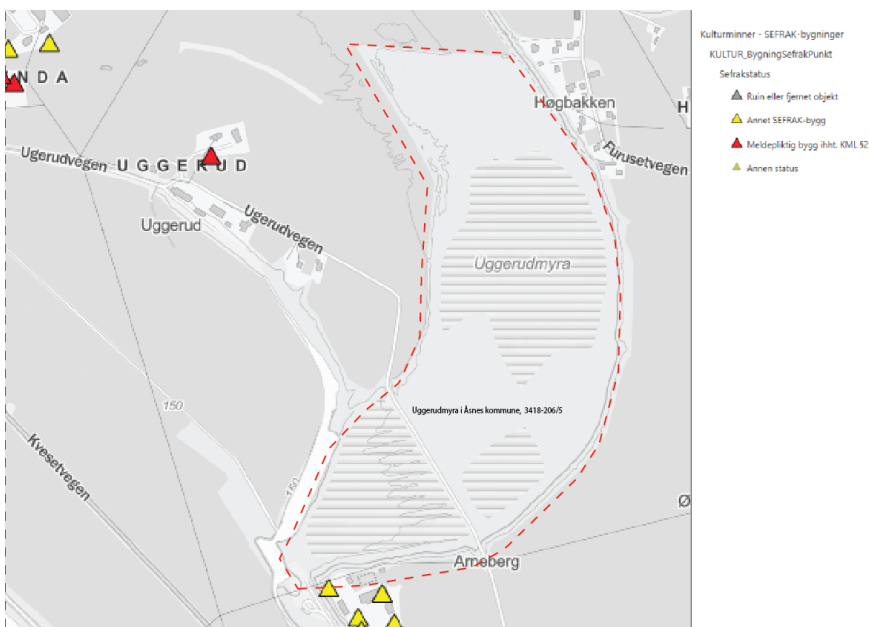
Skogen består av furuskog, granskog, barblandingsskog og lauvskog. Myrområdene er i hovedsak tresatt myr med furu.

Grunnforhold

Området består hovedsakelig av organisk jordlag, noe som er karakteristisk for myrområder. Dette har betydning for bæreevne og grunnforhold ved eventuelle bygge- og anleggstiltak.

Kulturminner - SEFRAK-bygninger

Det er ikke registrert kulturminner innenfor planområdet. Det er imidlertid registrert SEFRAK-bygninger (bygninger vurdert som bevarings- eller dokumentasjonsverdige) like utenfor planområdet i sør. Disse må hensyntas i det videre planarbeidet.

Planens virkninger utenfor planområdet

Planen vurderes ikke å føre til nye eller vesentlige virkninger utenfor planområdet. Torvuttaket er skjermet av vegetasjon rundt myrområdet, og aktiviteten vil ikke være synlig fra omliggende områder. Eksisterende privat veg benyttes som adkomst, og tiltakshaver skal besørge nødvendig vedlikehold av adkomstvegen utenfor planområdet i henhold til etablerte avtaler.

Drift av torvuttaket kan medføre noe tung trafikk i uttaksperioden, men omfanget vurderes som lite og vil ikke påvirke offentlig vegnett. Eventuell støy og støv fra driften vil være begrenset til området rundt uttaket og vurderes ikke å påvirke naboeiendommer vesentlig.

Planlagt bebyggelse, anlegg og andre tiltak

Planen legger til rette for følgende tiltak:

Torvuttak

Torvuttaket drives etter vakuummetoden, der det øverste torvlaget freses eller harves opp til en tykkelse på 10-20 mm. Det oppfresede torvlaget får deretter tørke på myroverflaten. Når torven er tilstrekkelig tørr, høstes den med vakuumhøster som suger opp det tørre laget.

Adkomst og anleggsområde

Eksisterende privat veg fra Hofvegen opprettholdes og vedlikeholdes av Nittedal Torvindustri AS. Innenfor planområdet etableres opparbeidet plass for parkering og oppstilling av utstyr. Plassen vil benyttes til parkering av driftsutstyr som traktor, harv og torvhøster.

Midlertidige anlegg

Det etableres liten konteiner for oppbevaring av utstyr og redskaper, samt dieseltank for drivstoff til driftsutstyr. Disse anleggene er midlertidige og vil fjernes når uttaket avsluttes. Det planlegges ingen permanente bygninger innenfor planområdet.

Istandsetting etter endt uttak

Etter endt torvuttak skal området istandsettes. I henhold til leieavtalen skal det etterlates et torvlag på minimum 30 cm som gjennomsnitt for høstefeltene, slik at arealet kan egne seg til oppdyrking eller naturlig revegetasjon. Eventuelle ytterligere krav til istandsetting vil bli fastsatt i reguleringsplanen. Midlertidige anlegg og installasjoner fjernes, og området ryddes.

Tiltakets virkning på, og tilpasning til, landskap og omgivelser

Torvuttaket vil skje innenfor et naturlig skjermet område omkranset av vegetasjon, og vil ikke være synlig fra omliggende områder eller ha vesentlig påvirkning på det omkringliggende landskapet. Myrområdet ligger lavt i terrenget og er naturlig skjermet av skog.

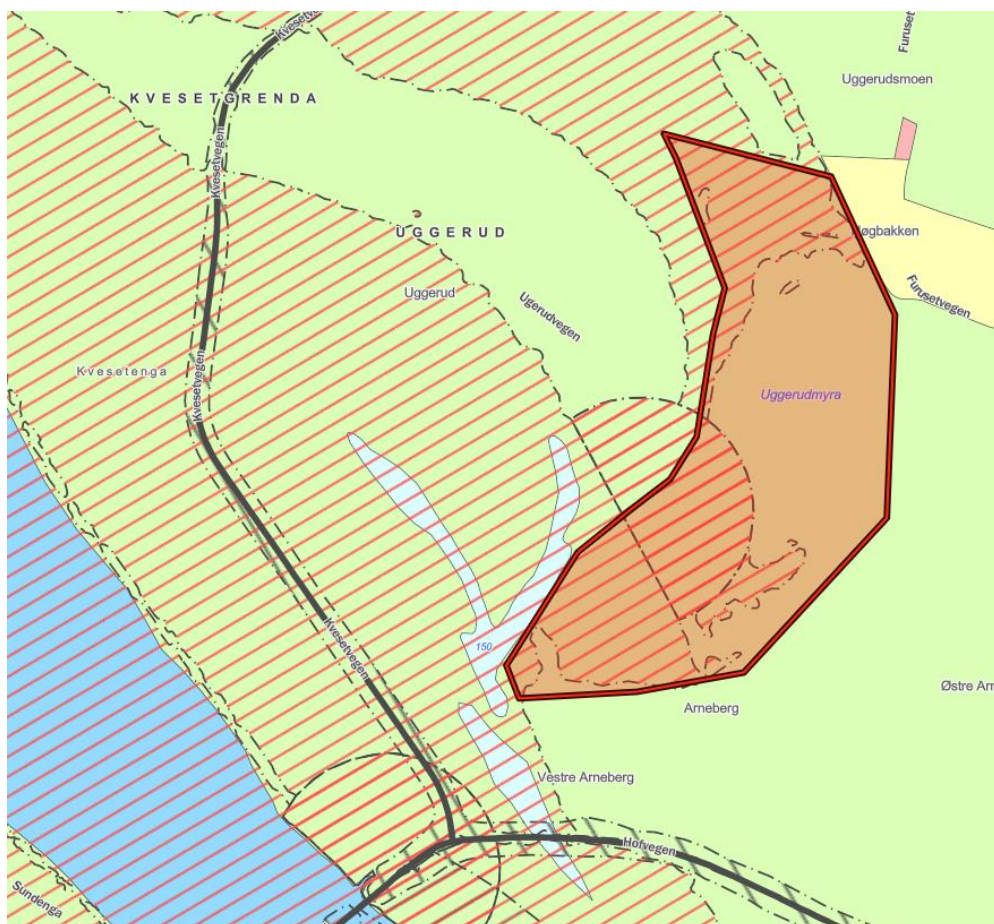
Eksisterende privat adkomstveg fra Hofvegen benyttes, og det er ikke behov for nye veianlegg eller andre større infrastrukturtiltak som vil påvirke landskapsbildet. Etter endt uttak vil området istandsettes og kunne benyttes til landbruksformål eller annen arealbruk.

Forhold til overordnede planer og retningslinjer

Kommuneplanens arealdel

Planområdet omfattes ikke av gjeldende detalj- eller områderegulering, og er i kommuneplanens arealdel regulert til LNF-område (landbruk, natur og friluftsliv). Området ble klargjort for torvuttak fra 2015 på grunnlag av leieavtale inngått 17. oktober 2014 mellom grunneier og Nittedal Torvindustri AS. Det foreligger ikke offentligrettslig tillatelse eller dispensasjon knyttet til klargjøringen eller den planlagte driften.

Detaljreguleringen vil bringe planforholdet i samsvar med faktisk bruk av området, og bidra til å avklare det rettslige grunnlaget for videre drift.

Naturmangfoldloven § 56a

Naturmangfoldloven § 56a trådte i kraft 22. desember 2025 og forbyr næringsmessig uttak av myr til torvprodukter. Forbudet gjelder imidlertid ikke 'uttak fra områder som er åpnet for næringsmessig uttak av myr før 1. januar 2026'.

Leieavtale mellom grunneier og Nittedal Torvindustri AS, inngått 17. oktober 2014, ga rett til å klargjøre og høste torv på ca. 70 dekar av Uggerudmyra. Klargjøring av arealet ble påbegynt høsten 2015 gjennom rydding av stubber, og videreført sommeren 2016 med graving av kanaler og grøfting. Det foreligger ikke offentligrettslig vedtak eller tillatelse til torvuttak på Uggerudmyra utover leieavtalen.

Det er uavklart om leieavtalen er tilstrekkelig til at Uggerudmyra kan anses som 'åpnet for næringsmessig uttak' i § 56a sin forstand. Advokatfirmaet Selmer AS peker i vedlagt notat på at forarbeidene til bestemmelsen legger opp til en vid forståelse av hva som kan utgjøre en tillatelse, og nevner 'tillatelse på bakgrunn av private avtaler' som ett av flere eksempler.

Forslagsstiller ønsker denne problemstillingen belyst gjennom behandling i regionalt planforum, med Selmer-notatet og leieavtalen som grunnlagsdokumentasjon.

Vesentlige interesser som berøres av planen

Naturmangfold

Planområdet er drenert myr som ble klargjort for torvuttak fra 2015. Det er ingen registrerte verneområder innenfor eller i umiddelbar nærhet av planområdet.

Søndre del av planområdet overlapper med observasjoner fra 1997 av hortulan (*Emberiza hortulana*), en kritisk truet fugleart. Det foreligger også observasjoner fra 2012 av elvestrandjegere (*Cicindela maritima*), en sterkt truet billeart, ca. 650 meter sør for planområdet.

I det videre planarbeidet vil det vurderes om det er nødvendig med oppdaterte naturfaglige undersøkelser. Eventuelle avbøtende tiltak vil bli vurdert for å minimere negativ påvirkning på registrerte arter og naturverdier.

Næringsinteresser

Videreføring av torvuttaket sikrer kontinuitet for Nittedal Torvindustri AS sin virksomhet og arbeidsplasser knyttet til torvproduksjon. Etter endt uttak vil arealet kunne benyttes til oppdyrking.

Ivaretagelse av samfunnssikkerhet

Planområdet ligger innenfor aktsomhetsområde for flom i henhold til NVEs flomsonekart. Det vil i det videre planarbeidet gjennomføres hydrologisk vurdering for å vurdere hvordan torvuttaket kan påvirkes av flom, og hvordan drenering påvirker vannbalansen i området og avrenning til omkringliggende områder.

Eksisterende privat adkomstveg vedlikeholdes av tiltakshaver i henhold til leieavtale og avtaler med berørte grunneiere. Eventuelle midlertidige inngrep i forbindelse med driften skal gjenopprettes etter endt uttak.

Oppbevaring og håndtering av drivstoff (dieseltank) vil skje i samsvar med gjeldende forskrifter for å forebygge forurensning.

Det vil utarbeides ROS-analyse (risiko- og sårbarhetsanalyse) som del av planarbeidet, der både naturfare, driftssikkerhet og forurensningsrisiko vurderes.

Berørte offentlige organer og andre interesserte

- Åsnes kommune (plan- og miljøavdelingen)
- Statsforvalteren i Innlandet
- Innlandet fylkeskommune (kulturminneregistrering og regionalt planforum)
- NVE (Norges vassdrags- og energidirektorat) - aktsomhetsområde flom
- Miljødirektoratet - naturmangfold og rødlistearter
- Grunneiere og naboer
- Eventuelt andre berørte parter som identifiseres i planprosessen

Samarbeid og medvirkning

Planprosessen skal følge kravene til offentlig ettersyn og høring i henhold til plan- og bygningsloven kapittel 12. Berørte grunneiere og naboer vil bli varslet direkte om planarbeidet i henhold til lovens krav.

Planen legges frem for Innlandet fylkeskommunes planforum 8. september 2026, forut for varsel om oppstart, for å innhente tidlige tilbakemeldinger fra berørte myndigheter og bistand til tolkning av de nye bestemmelsene i naturmangfoldloven.

Det planlegges for øvrig ikke utvidet medvirkningsprosess utover lovens krav, jf. plan- og bygningsloven § 5-2.

Krav til konsekvensutredning

Åsnes kommune har i oppstartsmøte 2. juli 2026 vurdert at planen skal konsekvensutredes, jf. forskrift om konsekvensutredninger § 8, jf. § 10. Bakgrunnen for kravet er blant annet usikkerhet knyttet til myrens naturtilstand og -verdi, planområdets overlapp med leveområde for hortulan, beliggenhet innenfor aktsomhetsområde for flom, samt behov for vurdering av klimagassutslipp og biologisk mangfold.

Det skal utarbeides planprogram for planarbeidet, som legges ut til offentlig ettersyn senest ved varsel om oppstart. Konsekvensutredningen vil blant annet omfatte:

- Naturmangfold, herunder myrens tilstand og verdi
- Klimagassutslipp
- Konsekvenser for skogbruk/jordressurser
- Konsekvenser for næringsliv og sysselsetting
- Risiko og sårbarhet (forurensningsfare, beredskap, ulykkesrisiko)
- Tilpasning til klimaendringer

Det skal videre utarbeides ROS-analyse som del av planarbeidet.

Med vennlig hilsen

Pernille Løwe
Landskapsarkitekt MNLA

og

Trym Holt Rudshaug
Arealplanlegger

lab 4 prosjektering as

Vedlegg

- Juridisk vurdering fra Advokatfirmaet Selmer AS, datert 28. januar 2026
- Leieavtale om torvuttak, datert 17. oktober 2014